

Johann Jakob Pasor

**Elementum Aquae Quod Annuente Deo Ex autoritate Magnifici ICtorum Ordinis In
inckyta Universitate Marburgensi Publice Dnn. eiusdem Proceribus examinandum
: Pro Licentia Summos in utroq[ue] Iure Honores, Dignitates ac Privilegia
Doctoralia rite capessendi**

Marburgi Cattorum: Schadewitzius, 1680

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn786435100>

Druck Freier Zugang

V. N. — 2 (78.)

1. Philippi de delegatione.
2. Carpzow de jure fisci circa bona ob defraudatum falsa professione
centum in commissum cadentia.
3. Carpzow de restitutione in integrum minorum.
4. Schwendendorfer jus noctis.
5. Idem de jure circa pecudes.
6. Idem de jurisdictione feudali dominica.
7. Idem de exceptione.
8. Bastineller de denunciatione civili, canonica et evangelica.
9. Nicolai de jure terminorum et finium.
10. Reinmann de retrovendendo pactum.
11. Leickherr de eo quod interest.
12. Geiger de eo quod iustum est circa redemptionem annui redditus.
13. Teator de usurpationibus.
14. Linczen de jure Justiniani receptione et auctoritate in Germania.
P. 1. et 2.
15. Gottschalck de matrimonio illicito.
16. Wippermann de commentariis.
17. Pffel de fructibus.
18. F. Gerder de mutuo civitatum.
19. Friedlieb de jure revocandi feuda sine consensu quorum interest alienat.
20. Papor. elementum aquae.
21. Kleinschmidt de beneficio inventarii.
22. Woltermann de constitutionibus principum.
23. Woltermann de nequitia advocatorum
24. de receptu rerum. Dreher.
25. Frommann de ficta seu quasi traditione.
26. Stendorf de officio judicis.
27. Breitsprach de protractione et abbreviatione litis.
28. Rachel de justitia universali.
29. Idem de jurisprudentia.
30. Falckner jura conviviorum.
31. Idem de sub et obreptione.

217

Elementum AQUÆ

Quod

Annunte DEO

Ex autoritate Magnifici Fctorum

Ordinis

In inçlyta Vniverſitate MARBURGENSI

Publicè DNN. ejuſdem Proceribus

examinandum

Pro Licentiâ

Summos in utroq; Jure Honores, Dignitates ac Privilegia
Doctoralia ritè capeſſendi

Exhibet

JOHANNES JACOBUS PASOR,

Herbornâ Naſſovius.

Ad diem Februarii A. O. R. M. DC. LXXX.

MARBURGI (ATTORUM.

Typis SALOMONIS SCHADEWITZII, Acad. Typ.

Elementum AQUE

Annuntio DEO

Ex autoritate Magnifici Rectorum

DEO

PATRIÆ

&

AMICIS.

JOHANNES JACOBUS PASOR

Herborni Nallovitæ

Ad hunc Rectorum A.O.R. M.D. LXXV.

LEIPZIGI (LITTONUM)

Typis SALOMONIS SCHADEWITZII, Aed. Typ.

P R Æ F A T I O.

Vam necessarius sit *aqua* usus nobilissimi istius elementi quod potum omni animanti tribuit, quo homines, pisces, fruges, arbores & omnes herbæ nutriuntur, sine quo nemo vitam sustentare potest, à primordio hujus disput: latè diducere supervacuum videtur: nemo dico hominum est, qui asserere audeat se hujus elementi usu posse carere: à Romanis ideò cui aqua & igni interdictum §.2. *Inst. de Capit. dimin. l.2. ff. de publ. Jud.* is ex civili hominum societate quasi relegabatur, quia istius rei ei eripiebatur usus, quo carere vita humana non potest; duæ hæ res *Aqua & ignis* humanam vitam maximè cùm contineant, quare coactus fuit talis re & veritate illicò ire in exilium. *Hæc sunt alimenta*, ait, *Seneca Epist. 118.* quibus hic mundus administratur *Aqua, terra, Spiritus.* Romanis priscis temporibus nefas videbatur, homines quamvis malos supplicio capitis afficere, attamen cùm velent civilem societatem à malis hominibus purgatam

tam esse, hunc modum poenæ invenerunt, quo fa-
 cinorosos interdicto usu ignis & aquæ multabant:
 quod perinde habebatur, ac si morte & exilio essent
 multati. Persæ devicti & subjugum redacti in si-
 gnum subjectionis perfectæ aquam & terram non
 tantum victori dederunt, sed & moris apud eos fuit
 magna insolentia & non toleranda, ab hostibus suis
 cum vellent absolutam deditionem petere, postula-
 re aquam & ignem, sub quibus duabus rebus com-
 prehenduntur omnia ad vitam humanam maxime
 necessaria. *Curt. lib. 3. Histor. cap. 3. Abiis genti-
 bus illata Græciæ bella, Darii prius, deinde Xerxis
 insolentia, aquam ipsam, terramq; postulantium.*
 Ob hanc causam Lacedæmonii Legatum in pute-
 um detrudebant & terra insuper injecta jubebant
 Xerxi referre, consequuturum se quod petierat ter-
 ram & aquam. *Polyb. lib. 9 c. 22. vide quæ de hoc
 more notavit. Clariss. Briffon. lib. 3. formul.*

§. I.

Qua dicta Festo, quasi à quâ juramur, vivimus, sumus;
 ut enim voluit *Thules*, omnium rerum principium
 est. Alii ex aqua trisyllabon faciunt, ac si esset quasi acua:
 ut *relicuus* dicitur pro *reliquus*: & hoc deducunt ab ἀφύς,
 quoderit ab ἀφύ & ύψυ. *Varro* ab *aquitate* deducit, id est,
 planitie. *Angelus Caninius* deducit à Dorico αἰψός, quod
 æquum ac leve notat. *Petrus Nurmæsius* ab ἐξωός quod est
 ὑψός-

ὑγρότης λεωτή, humor tenuis. *Julius Scaliger* veteribus Græcis aquam dictam putat & ἀχα, unde Ἀχελῷος ab ἀχα & λῶος ἀλέειν, quasi aquæ lavacrum. Acheloum idè veteres pro quavis aqua dixerunt:

Poculaque inventis Acheloia miscuit uvis.

Alii volunt nec in Latio nec in Græcia aqua vocem habere originem, quod etiam placuit *Magno Vossio* in *Etymologico lingue Latinae*. Ab aqua venit aquagium quod est aquæ ductus seu ὑδραγωγίον, quando aqua agitur ex quovis loco in castellum, ut in distincta inde loca certâ mensura effluat. *Frontin*, de aquaduct. Hinc derivandi *Aquileges*, *Columella* dicti *lib. 2. c. 2.* aquarum indagatores vel etiam dicti *Aquilices*, qui in siccitatibus in procuratione rei divinæ aquas cælo elicerent: unde & sacrificium illud quod pro impetrandis imbribus fiebat *aqualicium* dictum. *Tertull.* apolog. l. 40. *aqualicia* Iovi immolatis, nudipedalia populo denuntiatis. *Phyfici* nonnulli *elementum Aqua* ita definiunt quod sit *elementum humidum & fluidum, inter aërem & terram collocatum, ut sit domicilium piscium, aliisq; corporibus usum prabeat.* *Templer.* in *Apsichol. lib. 3. c. 2.* Peripatetici aquam frigidissimam dicunt, quod sensibus & sanæ rationi videtur repugnare, cum glacies ipsa sit multò frigidior, quare in summo idè frigus aquæ competere non potest. Nos, quæ de aquâ disputantur, relinquimus Philosophis & Juridicè disputaturi eam non secundum suam naturam & accuratè, prout consideratur in statu suo naturali sed vulgariter tantum & quatenus est in statu suo præternaturali hic consideramus, & tunc nil aliud intelligimus per eam, quàm illud *fluidum & humidum* quod omnes vulgò aquam vocamus.

Aquam dividimus in *Pluviatilem, Fontanam, Fluviatilem & Marinam.*

Pluviatilem aquam esse profluentem de qua in *S. I. Inst. d. R. D.* mentio fit, vult *Accursius*: at huic interpretationi verbum ipsum profluens repugnare videtur. Pluvia enim aqua non semper fluit sed certis etiam locis recepta continetur. *Anton. Matthaus* in *d. S. I. Inst. de Rer. div. Bruum: ad eundem S. I. Inst. d. t. Aqua pluvialis, daß wilde Regenwasser* / est quæ de cælo cadit et imbre excrescit, *pr. l. i. ff. de aqua pluv. are: Cujac. 27. obs. 24.* Hæc uti aliquibus est *ne cessaria vel non*, ita à quibusdam asolet *servari* vel *amoveri* seu arceri. *Servatur* iis in locis plerumq; in cisternis, ubi aquæ vivæ & perpetuæ vel dulcis est defectus, quare eam colligere & per rivulos etiam deducere cuilibet licitum, modo non sit Aqua spurca ac fœtida vid: *Berocus vol: 3. cons. 143.* Servitatem derivandi pluviam aquam per aream alterius qui habet, eum aquam fœtidam effundere non debere putamus: qui aquæ ductus servitatem habet, facere potest rivum in fundo serviente per quem aquam ducat ad prædium dominans, non verò potest eam ducere per lapidem manustratum, quia ita incommodum & nocumentum afferetur alteri de quo aquæ ductu vide apud *Dd. Cisternas* qui habet, in quibus Aqua pluvia servatur, eas reficere ne quis impediatur competit utile sine vitio utenti & sine damno reficienti interdictum *de fonte*: modò in super cautionem præstet, se hoc absq; damno domini facturum. *Brunm: ad tit. ff. de fonte. Dn. Struv. Exerc. 45. th. 145:*

Th. III.

Amoveri solet Aqua hæc pluvialis vel à prædio *Vrbano*

bano vel Rustico. Ex hoc si ista Aqua opere privatâ autoritate facta arceatur & alteri sit nocitura seu in fundo vicini damnum exinde metuatur *Actio aqua pluvia locum habebit* per l. 1. § 22. & l. 14. § 2 ff. de *Aqua pluv. arc.* non autem si ex loci naturâ, cum naturaliter hæc servitus agris in esse intelligitur ut agro superiori inferior serviat ad aquam excipiendam l. 1. § 22. d. 1. damnum enim inde contingens cum alio commodo à superiore compensatur, quod ejus pinguedo terræ ad inferiorem decurrat. d. l. 1. § 22. Actio prædicta ob præstationes scil. damni personales est personalis l. 6. § 5. d. 1. attamen quia rei possessorem sequitur est quoq; in rem scripta. *Donell. lib. 15. cap. 15. in fin. & ibi Hillig. l. 1. & datur Domino prædii*, cui ex opere damnum imminet d. l. 6. § 4. ejusq; heredibus l. 22. pr. d. 1. adversus dominum ejus loci ex quo damnum timetur l. 4. § 2. & § 5. d. 1. ad hoc ut opus restituatur h. e. tollatur & destruat l. 6. § 6. l. 7. l. 22. § 1. d. 1. & quidem suis impensis si opus fecit, si verò in nulla culpa impensis actoris l. 11. § 2. d. 1. *Zæf. ad h. 1. n. 9.* Cessat hæc actio si servitus imposita sit fundo ut excipere debeat aquam pluviam l. 2. § ult. eod. Si opus factum sit frugum & fructuum percipiendorum causa l. 1. § 3. & l. 7. eod: Si opus factum sit patiente vicino: l. 19. eod. Si memoriam hominum vetustas operis excedat. l. 2. § 3. h. 1. aut opus publicâ autoritate sit factum. *vid. Excell. Struv. in syntag. jur. civil. Ex. 39. th. 33. Et Celeberr. p. m. Ictorum cognatum meum Charissimum olim Johan. Jacob. Wissenb. in disp. suis ad pand. part. poster. disp. 15. tit. de aqua & aqua pl. arc. act. num. 19.*

Th. IV.

Ex prædio Urbano nisi servitus stillicidii vel fluminis sit constituta, nequit aliter aqua pluvia averti, quam ut juxta

ta

ta proprium tectum per plumbeos canales aut aliter in plateam publicam derivetur. Vicini enim domus vel arca regulariter esse libera præsumitur. *arg. l. 9. C. de servit. & aqua.* & hinc nemini licitum est stillicidium vel tectum suorum ædificiorum in aream aut fundum alienum extendere, nisi servitus pactionibus constituta sit. *§. 1. 4. Inst. de S. P. l. 2. ff. de S. V. P.* quare Domino prædii libertate naturali adhuc fruente si in illa turbetur, competit Actio negatoria, quâ contra eum, qui servitutem sibi esse constitutam in ipsius re præten dit, ut res libera declaretur intendere potest. *l. 1. §. Cassius 19. ff. de Aq. pluv. arc.* Et contra ei qui se fundat in Jure singulari e. gr. *servitute stillicidii* vel fluminis constituta competit actio confessoria contra quemvis impedientem vel istam detinentem, ut declaretur servitutem ad se pertinere ac proinde liberum istius usum ipsi permittendum. *tot. tit. Si servit. vind. §. 2. Inst. de Action. Carpz. lib. I. resp. 69. & 70.*

Th. V.

Servitus stillicidii Germ. *Tachtrauff-Berechtigkeit/ Trauffwasser-Recht* / est jus in aream tuam ex meo derivandi pluviam vel ex tuo in meam aream excipiendi. *§. 1. Inst. de servit.* hinc est hæc servitus: *altera affirmativa* seu stillicidii avertendi seu derivandi in tectum vel aream vicini, in qua vicinus pati tenetur, ut aqua pluvialis ex tecto meo stillatim in aream ejus decidat, quæ iis in locis valdè utilis est servitus, ubi aquarum est inopia, qualis in Ægypto esse perhibetur. *Altera stillicidii non avertendi* seu *stillicidii non recipiendi*: aqua enim quam recipit vicinus ex vicini tecto aut *emolumento* est ipsi aut *oneri*: priori casu constituitur servitus non avertendi, aut non recipiendi, quâ vicinus aquam

aquam non potest evertere adeoq; non recipere, in hunc finem ut in vicini cisternam vel hortum fluat: posteriori casu constituitur servitus *stillicidii recipiendi*, scil. respectu prædii servientis, aut *avertendi* respectu prædii dominantis, quâ guttas è tecto stillatim cadentes è nostro tecto vicinus suscipere cogitur in suo tecto vel area *l. 2. l. 20. §. 2. & seqq. l. 17. §. 3. l. 2. eod.* Hæc servitus realis reviviscit seu pristina iterum deberi incipit si ædificium ex quo stillicidium debebatur collapsum, sit iterum restitutum, nam hoc ædificium exstructum & restitutum pro eodem habetur. Ad quæstionem illam *an is, qui stillicidium recipere tenetur possit in eo loco ædificare?* facilis responsio est, quod non, quoniam faceret contra servitutum. Nemo propriâ autoritate servitutum potest deteriozem reddere *per l. 20. §. 4. & 5. ff. d. S. R. V.* quamvis meliorem possit facere. *Gail. lib. 2. obs. 67. n. 6.* exemplo stillicidii, quod elevari potest. *Dan je höher der Tropffe fällt/ je mehr vom Wind zertheilet wird* proverbio dicitur; non verò deprimi vel produci, quia hoc casu durior, illo verò levior fit conditio fundi servientis. *Mench. Conf. 1237. n. 31.* Si quis habet servitutum in alterius fundo altius non tollendi & insimul servitutum stillicidii, si illam remisit, non tamen hanc remississe colligitur. Nam quando unum remissum non statim alterum esse remissum videtur. *Guido Papa dec. 38.* Debet autem tali modo altius ædificare ut stillicidii servitus dominantis sit salva. vid. *Cujac. ad l. 21. ff. de S. V. P.* Ab hac servitute differt servitus fluminis, nam stillicidium complectitur aquam guttatim labentem *d. l. 20. §. 5.* Servitus verò fluminis est, quando vicinus cogitur pati ut aqua pluvialis collecta per tubos & canales se effundat. *l. 1. §. 1. ff. de S. V. P.* quæ duplex est ut servitus stillicidii: vel *avertendi*

seu recipiendi vel non avertendi seu non recipiendi; hæc quando vicino non licet flumen ex suis ædibus veniens à nostro avertere prædio, utpote cùm vicino tale flumen proficit ad irrigandos agros vel alios usus v. c. pavimenti proluendi causa. vid. *L. foramen. 28. ff. de S. P. V*

VI.

Post *aquam pluvialem* consideranda hic venit *Aqua Fontana* quæ à fontibus ita dicta, apud quos quando urbes in Germania cœptæ sunt ædificari & contra vim hostium muniri multæ civitates conditæ & vallis, in cœnibusq; cinctæ sunt. Veteres circa fontes domus suas constituisse probat Celeberrimus rerum Germanicarum scriptor *Tacitus* in libello in quo investigantur, nostræ Gentis aborigines: *Colonus*, inquit, *discrevi ac separati, ut fons, ut campus ut nemus placuit*: Comprobant hoc quoque crebræ illæ locorum appellationes à *bach* ut *Busbach / Sulzbach / Steinbach*. à *brun* ut *Heilbrun / Königsbrun / Tiesfenbrun*. à *Born* ut *Herborn* / patria mea charissima, *Baderborn / Schwarzbörn*. Huc pertinet occasio ædificandi in Gallia arcis *Fontainebleau* de quâ vid. *Oldenburg. in Itiner. jurid. p. m. 203*. Est autem fons vel saliens vel putealis, uterq; publicus vel privatus. Illius salientis Aqua de terra manat. Putealis verò Aqua in alto & profundo est: hinc est quod servitus Aquæ haustus, pecoris ad aquam appulsus in fonte puteali tantum constiitui possit, secus in in saliente in in quâ servitus aquæ ductus etiam locum habere potest. *l. i. §. i. ff. de fonte. vid. Wissenbach. ad ff. vis de fonte. Aqua haustus enim Germ. Wasser schöpfungsrecht* est jus aquam hauriendi situlis urnis, vel urceis ex puteo, fonte vel flumine privato vicini ad prædii vel illorum qui

in

in eo versantur usum l. 5. §. 1. l. 9. in ff. de S. R. P. In flumine publico nunquam constitui potest hæc servitus, quia est aqua publici juris & usus, quare aquam ex eo haurio absque ulla etiam servitute. l. *eiimsi*. 3. §. *fin*. ff. de S. R. P. extra hanc servitute in fontibus privati s reliqui publici fontes sunt hodiè in dominio Principis vel Reip. v. gr. Heidelbergæ der Fürsten und Wolffsbrunn / in quo Serenissimus Elector habet aliqua vivaria, quasi gradatim, unum sub altero est situm. Huc pertinent quoq; fontes falsi die Salzbrunnen cum fontibus acidulis die Sauer und Gesundbrunnen / die warme Bäder / zu wildungen / zu Schwalbach / zu Embs und Wisbaden / de quibus etsi iure civili nullus occurrat textus, consuetudo tamen hodierna docet dispositionem & potestatem circa eos quid faciendi vel non faciendi pertinere ad dominos territoriorum.

VII.

In omni servitute cum opus sit ut causã habeat perpetuã d. l. 28. ff. de S. V. P. Donell. lib. 11. c. 3. licet usum interdum habeat discontinuum l. 14. ff. de Servit. dicta servitus aquæ haustus ob id perpetuam aquam desiderat vid. l. 1. §. 5. ff. de Aq. quotid. & Æstiv. fons ergo vel puteus si aquam vivam & perennem non habet, de eo aquæ haustus concedi haud potest. Cujac. lib. 11. observ. cap. 3. Ast hoc in dubitatum si alicui haustus Aquæ constitutus iter etiam, id est, jus eundi ad istum locum videtur constitutum esse. l. 3. §. 3. ff. de S. R. P. nam per aërem ad fontem volitare non potest, & in omni juris parte, hæc frequentatur regula, cui aliquid concessum est, ea omnia etiam tributa intelligi sine quibus concessum explicari nequit. Servitus hæc aquæ haustus est vel *personalis* vel *realis*. *Personalis* est quando in utilitatem personæ

constituitur l. 14. §. ult. ff. de alim. leg. Hæc cum persona interit, quia usus aquæ personalis servitus est. vid: l. 21. ff. de vsu & habit: Hillig. in Donell. exud. lib. 11. c. 7. Lit. C. Realis quando in utilitatem prædii rustici five urbani conceditur l. 20. §. fin. ff. de S. P. R. vid. Wisenb. ad Inst. de Servit. præd. th. 22. Notabile quod *haustus aquæ & aquæ ductus*, si omnibus sufficiat & absque præiudicio fiat ex eodem loco iuxta beneplacitum Domini pluribus possit concedi & non tantum ut diversis horis aut diebus alternatim, sed etiam iisdem utantur vid. l. 2. §. fin. ff. de S. R. P. Præterea notatu digna videtur hæc quæstio an aquæhaustus amittatur, cum intra decennium non hausta aqua, itum tamen ad fontem, est? Resp. Negandum videtur per l. 2. ff. quemadm. serv. amitt. sed rectius affirmatur. Nam ut hanc servitutem quis retineat, necesse est ut eat ad hauriendam aquam, non ut eat simpliciter.

Th. VIII.

Est & alia huc referenda servitus, *Pecoris ad aquam appulsus* Germ. *Viehtränck = Gerechtigkeit* / hæc est jus pecora prædii mei ad vicini fundi fontem, aquasve aquandi causa abigendi. l. 4. l. 5. ff. de S. R. P. hæc uti aquæhaustus, est vel *realis* vel *personalis*. Differentia inter servitutem personalem & prædialem ista est, ut persona illa uti possit ad libitum cum moderatone tamen debita & civiliter, hæc verò quantum ad prædium dominans necessarium & utile est per dict. l. 5. Quando verò huiusmodi juris concessio dici debeat servitus prædii vel personæ vel etiam merum jus personale ex verbis concessionis est colligendum, ut post Fulgos. in l. pecoris 4. ff. de S. R. P. annotavit Covrasius ad l. 1. ff. de servit. n. 133. Cæterum de hac servitute pecoris ad aquam appellendi variant juris autores, utrum si quis plura

plura pecora quàm in servitute conventum est, appellat, totam amittat servitutem: an verò quæ numerum excedunt constitutum repelli tantùm possint? & posterius teste Ulpiano non sine ratione obtinuit. *l. 1. §. Trebatius 18. ff. de aq. quotid. & estis. l. 1. §. si duæ res 12. ff. quor. legat.* nam utile per in utile inseparabilibus & dividuis non debet vitari. *l. sedet 12. ff. de Pec. Const. Tiraquell. de retract. lignag. ad fin. tit. n. 74. & quos congeffit. Barbosa lib. 19. c. 47. axiom. 11.*

Th. IX.

Juris remedia, quæ circa jus aquæhaustus, pecoris appulsus competunt sunt distinguenda. Si quis vult agere *judicio petitorio* actio confessoria ei competit *l. 2. §. 1. ff. si servit. vind.* aut *possessorio* & hoc casu duo interdicta competunt: alterum de usu fontis, qui in quæhaustu, pecoris ad aquam appulsu, consistit non impediendo, quatenus hoc anno viriosè non usus est. *Alterum* de non impedienda refectione fontis modò sine damno domini fiat, super quo caveri debet. *§. 6. l. un. ff. de fonte. Capolla de S. R. P. circa fin. c. 8. Menoch. rem. 8. recuper. poss. n. 7.* fontis usus nullius est, nisi purgetur & reficiatur. *d. l. un. §. 7 ff. de fonte.* Claudat aquæ fontanæ materiam hæc quæstio, *An fontes publici ullo tempore à privatis acquiri possint?* Resp. nullo, nequidem per Rescriptum aut per pragmaticam sanctionem, neque per longis temporis præscriptionem. *l. 9. Cod. de aqua ducta l. 5. Cod. de Operib. publ.* Sed illi fontes omninò sunt Reipublicæ restituendi. Princeps enim rem imperii nullo modo alienare potest. *Luc. de Penna in l. quicumque Cod. de omni agro deserts.*

Th. X.

Fontanã sequitur *Aqua fluviat* illis à fluvio dicta & jus fluviale

viatile seu quod circa flumina occupatur. Flumen sumi tur
vel generaliter pro quâvis aquarū congregatione *l. i. §. fin. ff. de aq. plu. arc.* vel *specialiter* & describitur quot *sic collectio aquarum intra certas ripas in alveo decurrens* : vel ita : *flumen est Aqua in alveo perrenni fluxu per ripas decurrens.* Quæ flumina ita in prima creatione à Deo T. O. M. ordinata & disposita sunt in usum & commodum multorum populorū, ut inservirent necessitati pariter ac recreationi multorum, ob viriditatem delectabilem eorum, ob amænissimos fluctus, quibus tot campos cingit & pisciū fertilitate accolas recreat & eorum commercia promovet. Flumen est vel *perenne* vel *temporarium*: *perenne* quod ex naturali fonte & principio perpetuò durante oriens semper fluit. *l. i. §. 2. ff. de flum. nequid.* hoc non idè minus perenne est si aliquâ ætate ex causa speciali exaruit *d. l. i. §. 2. in fin. Temporarium* in *d. l. i. Torrens* vocatur, est quod aquis hyemalibus crescit & currit. *Str. Ex. 45. th. 8. & seq.* à torreo dictus i. e. sicco, ignescit, quia citò torrescit ac siccat, utpote fluvius subitis imbribus concitatus : aliàs & *torrens* dicitur *Vnda.* Iustin: *torrens fretum* : æstuans. *Claudia* : *lib. 2. de rap. Proserp.* torrentius amne hyberno.

Th. XI.

Flumina dividuntur in *publica* & *privata*: hæc sunt, quæ ad tempus fluunt vel manu facta sunt v. gr. aquæ ductus publici vel privati *l. 17. ff. de S. R. P. princ. inst. de S. P.* quæ in privati sunt dominio *l. i. §. 4. ff. de flum.* Illa sunt, quæ sunt viva & perennia v. gr. Danubius, Rhenus, Albis, Vurgis, Rhodanus. *d. l. i. §. 3 ff. de fluminib.* quæ olim pertinebant ad illas res quæ in distinctione dominiorum & primarum divisione, neq; relictæ in communione, neque privatis

vatis assignata, sed pro Usu certi certi cujusdam & totius populi deputata à quo etiam occupata : hinc ita dicta quasi publicæ. l. 43. §. 4. de R. N. S. *publica inst de publ. jud.* quin jure gentium in occupatione veteri quæ quisque populus vacua occupavit à vicino populo fuerunt occupata & postea jure belli in potestatem populi Romani devenerunt, qui sicuti ipsam imperium ex jure gentium possidere cœpit, ita quoque publica sibi attribuit unde in jure publico etiam per excellentiam quæ sunt populi Romani effecta. *W. senb. in Isagon. 2. & 8.* vel etiam quæ sunt de Regalibus & ad principem jure superioritatis pertinent, quia populus ei & in eum omne imperium suum transtulit §. 6. *Inst. de l. N. G. & C.* aliud est in mari quod in distinctione dominiorum in nullius potestate positum, sed in suo Jure & esse primævo relictum fuerit.

Th. XII.

De his fluminibus quæritur, utrum *ut res publica à privatis & singulis hominibus possint acquiri vel occupari* ? Et Resp. quod ubi rerum communium proprietas à singulis acquiri potest, ita horum proprietas acquiri non potest per occupationem, quia hoc jus tantum obtinet in iis quæ sunt nullius in bonis, non etiam in iis quæ sunt alicujus in bonis, sive populi sive privati, quibus jus suum non est auferendum: aliud autem est in iis quoad usum, nam ita patent singulorum utilitatibus. l. 24. ff. *de damn. infect.* & *W. senb. b. num. 2.* inanis enim esset proprietas, si nullum præstaret usum §. 1. *in fin. de Usu fr.* quem vix præstabunt, nisi singulis concedatur, ut sit & existat communis. Usus autem fluminis consistit in variis. (1.) est ut inde aquam hauriamus, bibamus, & in alios usus domesticos convertamus:

mns:

mus : quoad usum hunc flumina adhuc publica sunt *d. l. 24. l. 9. cod. de aqua duct.* & idèd unus dum haurit, dum bibit aquam profluentem, eâque ad lavandum utitur non idèd excluduntur alii, quare hic usus omnibus est communis. Hinc in Urbe aquam venalem esse execrabile dicitur. *l. 7. cod. & de aqua duct.* nisi in urbe aquarum salubrium & fontium sit penuria, quo casu aquam sub contractum emtionis venditionis cadere docet *l. 1. ff. de alim. leg. l. 14. § 3. ff. cod. & experientia Ambstelodami, Ferrariæ, Bononiæ, Venetiis, Miseni & in Gallia ad propugnaculum la platte forme vid. Golnyz in Vlysie Gallo Belgico p. 203.*

Th. XIII.

Uusus (II.) fluminis consistit in hoc quoque, ut in eo navigemus quod cuilibet de populo est licitum. *tit. ff. us in flum. publ. navig. liceat.* ita ut is qui alterum prohibet navigare actione injuriarum conveniri possit. *l. 2. §. 9. ff. ne quid in loc. publ.* Imò Prætor coërcet omne illud, quod in flumine publico & ejus ripa sit, si deterior ejus status & navigatio fiat. *tot. tit. de fluminib. ne quid in flum. publ. riparè ejus fiat.* Ripa etiam quæ est crepido seu extremitas illa continentis quæ utrinque flumine alluitur & flumen continet *l. 1. §. ripa l. 3. §. 1. ff. de flumin.* est res publica, cum cohærens pars alterius & ejusdem cum ipso conditionis esse censeatur, quare sequi debet conditionem fluminis, sicut litus sequitur conditionem maris quare publica quoque erit quoad usum, privata quoad proprietatem : quia ripa esse incipit ex quo versus flumen vergit & ita est terminus inter flumen & vicina prædia interjectus, idcirco partim sequitur jus fluminis, partim jus prædii & proprietas ejus est, qui vicina prædia possidet, ulus vero publicus commodè retineri

retineri non potest. Ob hanc causam onus muniendi ripas quoque iis incumbit, qui ibi prædia possident & Prætor de ripa munienda peculiare interdictum proposuit & neminem prohiberi voluit, cum ripas fluminum publicorum muniri & refici utilissimum sit, ne damnum agris excursu aquarum detur. Quod Batavi hodiè accurate observant habentes proprios riparum inspectores, quos appellant **Difrichters**: quod si non facerent fortè jam dudum cum rebus suis periissent: cujus periculi exempla apud illos sunt obvia ex aggerum ruptione orta, quæ multæ urbes & pagi sunt absorpti. Vid. *Vbbon: Emmium in descript. urbis Gröning.*

Th. XIV.

Ufus (III.) fluminis consistit quoq; in piscandi jure, quod omnibus commune est in portu fluminibusq; & omnibus hominibus provinciæ & regionis communiter competit: quare nemo alterum prohibere potest quo minus piscetur in flumine publico, qui de facto prohibet quem ante domum vel ostium suum piscari, tenetur & conveniri potest actione injuriarum. *l. 2. §. si quis 9. ff. neqd. in loc. publ. l. 13. §. 7. ff. de injur. Peregr. de jure fisci l. 7. n. 34. Harprecht ad tit. Inst. de R. D. n. 4. Sneider v. h. n. 9. Berlich. p. 5. conclus. 51. num. 2.* Cum nemo publico uti prohibendus sit. *l. 2. §. 1. ff. ne quid in loc. publ.* Quod jure communi inspecto adeò verum, ut ne domini territoriorum quidem jus hoc in fluminibus piscandi subditis prohibere possunt ad quos etfi enim hodiè proprietates fluminum spectet, quæ per illorum territoria discurrent, usus tamen eorum communis est: licèt enim jus gentium in publicis rebus certa dominia constituerit, omnibus tamen usum relinquit communem. At

C

hodiè

hodiè diversum est constitutum vel principis & populi voluntate, consuetudine, privilegio vel longissimâ temporis præscriptione, quâ hodiè piscationes & piscationum redditus sunt de Regalibus principum. *c. 3. qua sine regalium redditus: ibi: qua sine regalia.* Et nemini privatorum in multis locis licitum est piscari in fluminibus publicis, nisi iis solum, quibus hoc à Magistratu est concessum, quasi in feudum, qui idè dicti *die Lehn-Fischer*. Imò hoc jus piscandi acquiritur quoq; per præscriptionem, non tantum si quis solus in aliquâ parte fluminis piscatus est, & alios prohibitioni acquiescentes prohibuit, sed etiam si Principes subditos aliquando prohibuerunt, ne irent ad piscandum in aliquo flumine publico & subditi non contradixerint, sed propter prohibitionem destiterunt accedente legitimo tempore præscriptionis, est eis jus prohibendi acquisitum. *Wesemb. tit. de Acq. rer. dom. n. 7.* licet enim præscriptio in actibus meræ facultatis non inducatur aliud tamen est si accedat prohibitio ex parte unius & patientia ex parte alterius: tunc enim prohibitio cõstituit prohibentem in quasi possessione rei illius, quæ in merâ facultate consistit & præscriptionem inducit ex eo tempore currentem. *idem Wes. ibid. & num. 14. tit. ff. de jurisd.*

Th. XV.

Navigaciones etiam cum sint licitæ, nec contra jus divinum *1. Reg. 9. vers. 26. c. 10. vers. 11. & 22. Act. 13. vers. 4. C. 18. vers. 18. C. 20. vers. 6. c. 21. vers. 23.* idè ob utilitatem earum & necessitatem non debemus hinc eas præterire, maxime ob commercia quæ per illas abundanter regionibus inferuntur, non tantum per flumina, sed per Oceanum etiam, quem Deus undique & undique terris circum fundit & fecit

fecit navigabilem, additis ventorum statis & extraordinariis flatibus, non ab eadem semper regione spirantibus: *Summum natura beneficium ait Seneca L. 4. natur: quest. quod & vento gentes locis dissipatis miscuit & sua omnia in regiones ita descripsit, ut necessariū mortalibus inter ipsos esset commercium: quæ necessitas & utilitas quia in sensus incurrit & manibus palpari potest, quid est cur dubitemus, an exercitia navium ad summā Reipubl: pertineant: maximè id affirmante J Cro in l. 1. §. 20. ff. de Exerc. Act. quæ actio inventa in utilitatem navigantium & negotiantium, ne scilicet decipiantur, qui cum magistris contrahunt l. 11. ff. eod. seu iis quibus totius navigii Anchora & gubernatio demandata est. l. 1. §. 3. eod. Græcis dictus hic ΠΙΣΙΧΩΣ, quod ejus fidei committatur navis: quæ definitur quod sit actio qua in solidum tenetur exercitor navis ex contractu magistri quem navi præposuit, de rebus ad ejus magistrerium pertinentibus. *Wiss. h. s. n. I.* Quorum exercitorum si plures sunt cum quolibet eorum in solidum agi potest l. 1. §. ult. l. seq. ff. de Exerc. act. In statutis Dantiscanis p. 1. art. 5. 9. 10. Exercitores hi dicuntur *Schiff-Neder* oder *die Part im Schiff haben/Schiffs-Freunde.* & magistri navis *Schiffer Steuer-Mann/ fauteur par mer,* quorum magistrorum varia erant nomina apud veteres v. gr: Magistri legum, populi, census, societatis, scriniorum, memoriarum, libellorum, militum, convivii, auctionum, quod Ciceronis probat jocus in *Fonteji* accusatorem cujus matrem dixit, dum vixisset *ludum*, post obitum *Magistros* habuisse.*

Th. XVI.

Ad navigationes pertinent *navicularia persona, nauta, naulum & naufragia.* Navigatio enim ut bene formetur societate opus habet diversarum personarum, ideo *naviculariis*

rii huius personis suum est permiffum habere Collegium.
l. 1. pr. ff. quod cuiusq. univers. l. pen. in fin. ff. de Immunit.
 Huius caput solet esse *Admirans* seu *Admiralis*, item *Navarchus*, qui jurisdictionem habet non ullo loco adstrictam, sed
 cohærentem quasi navi cuius potestate sæpè multo severi-
 us in suos delinquentes solent animadvertere & sæpè levi
 de causâ in leges nauticas peccantes ad malum suspendere,
 uti videre est apud *Sigism. Buchnerum de jure aquat. lib. 242.*
 Collegia enim hæc nautarum, diæse *Schiffer-Gesellschaft-*
ten habent sua peculiaria statuta, quæ juri communi dero-
 gare possunt, quod probat etiam *Lex Rhodiâ de Iactu*, quâ
 oborta tempestate iactus mercium navis levandæ gratiâ fa-
 ctus omnium vectorum, itemq; ipsius nautæ contributione
 sarcitur *l. 1. 2. §. 2. ff. de Leg. Rhod. de jact. Paul. 2. sent. 7. pr.*
 maximè deprecatio *Eudæmonis, Nicomediensis*, qui libello
 supplice Imperatori *Antonino* oblato, bona naufragii di-
 repta à publicanis Insularum *Cycladarum* sibi restitui pe-
 tit in *l. 9. ff. eod.* Cui Imperator respondebat se quidem
 mundi dominum, Legem autem esse maris: & lege Rho-
 diorum nautica, quorum disciplinam & *ἐνοπιαν* na-
 valem *Strabo. 14. Geograph.* commendat, id esse judi-
 candum quatenus ei nulla legum Romanorum est contra-
 ria. Sunt quidam interpretes, qui volunt *Lege Rhodiâ* ad
 quam ab *Antonino* remissi mercatores *Nicomedienses*, bo-
 na vindicata fuisse naufragorum *Fisco* vel qui jus *fisci* habe-
 bant *Publicanis*, quod si esset, *Tribonianus* esset culpandus,
 quod retulisset in *Pandectas* hanc legem, cuius nullus am-
 plius fuisset usus, post *legem 1. Cod. de Naufragio*, qua idem hic
 imperatore statuit de naufragiis ne ad *fiscum* pertinerent,
 quod æquissimum; quod enim jus habet *fiscus* in aliena ca-
 lamitate, ut lectetur compendium de re tam luctuosa. *d. l. 1.*

& *auth. navigia. C. de furt. quod non tantum juri divino est consentaneum Exod. 23. vers. 4. 5. Deut 22. vers. 1. 2. 3. Sed & constitutioni criminali Caroli V. art. 218.*

Th. XVII.

Consuetudo ergo quâ bona naufragorum convertuntur in proprium utrum est irrationabilis, est corruptela, quum afflicto afflictio non debeat addi: viguit quidem in multis locis in Gallia, Anglia, Hispania, Frisia, Episcopatu Bremensi, Hollatia &c. at postea tamen contrarium introductum & effectum, ut cessaret illud *lur. Sat. 4. Quicquid conspicuum est pulchrumq; aquore toto, Res fisci est, ubicunq; naret.* Imò laudabiliter in provinciis multis receptum, ut soluto pretio das *Barge = Geld* / omnia bona afflictorum naufragio, libera dimittantur. *Besold. in thesaur. pract. voce Barge = Geld.* Quare rectè concludimus hodiè *post. l. 12. ff. de incend. & l. 1. Cod. de naufrag.* licere cuivis naufragium suum impunè colligere ac injustè naufragas merces commissio multari. Aliud est si vitio navis vel ex instrumentorum imbecillitate naufragium contingat, tunc Dominus navis damnum amissarum mercium refarcire tenetur. *l. 17. §. 3. l. 18. §. 3. ff. commod. : nisi vitium fecerit navis sine culpa domini vel hic talem elocaverit qualis erat l. 13. §. 6. ff. de damn. infect.* : tunc sibi hoc debet imputare conductor qui non prævídít, quod prævídere debebat, quare mercatores conducturi navem sollicitè solent inquirere in hujus ætatem, qualitatem & firmitatem, ne navis annosa naviget per mare. *Gryphian d. lib. Oecon. legal. cap. 25. n. 108.* culpæ præterea reus est dominus, si sine necessariis instrumentis, funibus, velis aut anchoris ruptis navem mari committat vel navem nimis oneret ut submergatur : pertinet quoque ad

Magistrum navis periculum si vel ejus dolo vel impericia naufragium factum sit vide *Syntagma juris Tholosan. lib. 29. c. 10. num. ult.* Si verò casu fortuito naufragium evenerit, hujus damnum nec exercitor nec nauta præstabit nisi fortè pacto in se receperint. Quis enim aded iniquus ut sceleri hominum assignet, quod venti & fluctus deliquerunt? Quid magis capax fortuitarum quam mare? Si tamen mitrens adhuc sit dominus periculum mercium ad eum pertinebit, aut si suo periculo auf seine Gefahr und Rischio, merces miserit, si quis simul sit venditor & assuretor. Si verò is ad quem merces mittuntur emtor fuerit, periculum ad eum spectat: nisi inter hos per compactata hoc periculum sit quasi divisum, daß sie Schaden und Verlust halb stehen wollen. *Cramer, de navigt. Class. 3. th. 18.*

Th. XVIII.

Huc etiam referre debemus saluberrimum *Assurance* remedium, quod veteribus prorsus non incognitum fuisse volunt, cum & *Claudius* Imperator teste *Plinio lib. 36. c. 19.* negotiatoribus certa lucra proposuit, suscepto in se damno, si quid per tempestatem accidisset: quod definitur, *Assurance est contractus, quo quis premio sibi dato suscipit periculum rerum aliò transvehendarum sive mari sive terra exportandarum: periculi susceptio certo constituto pretio.* Contractus est, sed innominatus & quidem ex parte dantis contractus innominatus *do ut facias*: ex parte facientis *facio ut des*, qui maximè juxta consuetudinem mercatorum regulatur, & in Germania in maritimis civitatibus non minus quàm in aliis locis in viridi est observantia. *Libbert. Leon. Conf. 22. n. 12. post Iason.* Et bona conscientia exerceri potest, & quotidie de eo controversiæ maximæ oriuntur, eæq; decitæ

decisa per appellationem ad Cameram devolvuntur. *loh. Montani Aquilin. in rubr. de verb. oblig. n. 199. & 200.* Olim in hac materia ita responderunt J^Cti in Academia Lipsiensi, quod responsum hic lubet annectere. Hat ein Handelsmann B. einem andern Kauffmann A. ein Schiff von der Bahia in Brassilien nach Lissabona in Portugal zum 16. Theil verassicuriret und versichert; dero gestalt und also/das A. dem B. hergegen 12. procent/zum Vortheil alsbald baar über erlegen solte/ es ist aber solches Schiff hernacher zuschaden kommen und verlohren worden/ daherodann A. von dem B. nunmehr den Schaden und Verlust begehret / wozu sich B. nicht verstehen wollen. Ob nun wol A. zu seinem Vortheil anzeigt / das ein jeder seinen Brieff und Siegel zu lösen / und was er einmahl zugesaget verscrieben / es sey mit Gewinn oder Schaden zu halten schuldig: Dennoch aber / und die weil B. obermelte asscuracion/ und den Versicherungs Brieff/ anderer Gestalt nicht/ als das ihm dagegen von jedem 100. wie hoch sich ermeltet 16. Theil des Asscurirten Schiffs erstrecken möchte 12. baar aber zum Vortheil erlegt werden solten/ unterschrieben un vollzogen; Der Asscurirte A. aber solche Vortheil-Gelder nicht ausgezehlet/ und also exceptione non secuti implementi mit seiner Forderung abzuweisen/ und ohne das Rechtens/ das in dergleichen contractibus innominatis re adhuc integra einem jeden davon abzustehen vergünstiget / so ist der Handelsmann B. dem andern Kauffmann A. den begehrten Verlust / des zu schaden gerathenen und verlohrenen Schiffs zuerstaten nicht schuldig / sondern er wird von solcher Forderung billig entbunden/ von rechtswegen. Hodierno stylo convenientem

tem formulam mercatorum Asssecurationis vid. in *Oldenb. Reiner. p. m. 243.*

XIX.

Occasione porrò hujus elementi aquæ sive fluviatilis sive marinæ de qua ultimo loco tractare separatim mihi erat animus, ne discursus hic noster inauguralis nimis sit & fiat prolixus, promiscuè nunc quædam & obiter tantum proponam & quidem I. De *Fœnore nautico*, quod definitur accessio quantitatis creditæ navigaturis periculo creditoris, qui cum pecuniæ trajectitiæ periculū in se suscipiat, ideò illa nautica pecunia gravissimam usurā admittit. *l. 1. Cod: de naut: fœn. l. 3. l. 4. ff. eod.* quod jure canonico non est improbatū; non enim hoc fœnus recipitur ratione mutui principaliter, sed ratione periculi pecuniæ æstimabilis *l. 5. ff. h. t.* quod jure canonico nec in *caput naviganti. X. de usur.* nec alibi est damnatum *Zæf. ad ff. hic num. 4. Fachin. 2. controvers. c. 48.* Non tamen pecuniæ nauticæ infinitas usuras stipulari licitum est, ut malè hîc putat *Wesemb. n. 3. contra l. 7. & l. fin. ff. h. t. junct. l. 26. §. I. cod: de usur.* nec obstat nobis *Paulus libr. 2. sententiis. 14.* qui auctoritatem juris non habet *pet. 2. § 19. C. de vet. jur. eund.* hæ usuræ centesimæ non tantum in trajectitiis contractibus permittæ sunt ut idem voluit *Wesemb. h. n. 12.* Sed etiam in dationibus specierum. *l. 26. §. 1. C. h. t. in usuris rei judicatae l. 2. C. de Usur. rei jud. Giphon. in d. l. 26. Bacchov. ad Treutl. vol. 2. disp. 3. & 4. lit. B. & in not. ad Wesemb. h. n. 10. & 12.* & fœnus hoc nauticum etiam in trajectitiâ pecuniâ per terras periculosas & in ea, quæ periculo creditoris mutuò datur, locum habet *per l. 5. ff. h. t.* nec obstant difficultates hujus legis, de quibus, si placet. *vide Borch. de Fœn. naut. cap. 2. n. 23. Arum. disp.*

disp. : ff. 14. quest. 21. Bacchov ad Treutl, b. th. 2. lit. B. C. D. & Hunn. quest. 7.

XX.

Cum magna II. soleat esse vis fluminum atq; maris ideò hîc porro considerabimus, *jus alvei, Insula, alluvionis, avulsionis, inundationis, aggerum & pontium.* De alveo extat §. 23. *Instit. de R. D.* definitur quod sit fossa per quam flumen labitur; venter quasi & lectus fluminis, in quo flumen quasi cubat & quem tegit quasi & occupat. *Bald. in rubr. de rer. divis.* De alveo quæritur, *quid juris in ejus mutatione?* R. jure Romano, si flumen derelicto alveo in universum cœperit fluere ad aliam partem prior alveus eorum est, qui prope ripam ejus prædia possident l. 7. §. 5. *ff. de R. d.* Sed non limitata, pro modo scilicet latitudinis cujusq; prædii, idq; jure vicinæ vel vicinitatis, accessionis vel jure derelictionis. *Peregr. lib. 8. de jure fisci num. 72.* Ast novus alveus est ejus juris cujus est ipsum flumen hoc est publicus. l. 1. §. 7. *ff. de flumin.* Hodie prior alveus ad dominum Reipubl. pertinet supremum, quia ejus est flumen: & novus alveus si iterum à flumine derelictus sit, eorum esse incipit qui prope ripam prædia possident d. l. 7. non ejus cujus agri partem flumen antea absumserat, propter speciem mutatam quæ efficit ut alia res esse videatur, quod ita quidem stricti juris ratio dicitur ast ex æquitate priori domino est restituendus. d. l. 7. & 38. *ff. de A. R. D.* quod approbat *Cyprianus Regner. ab Osterga in censura Belgicâ & moribus Belgii servandum esse asserit: & Clariss. Oldenb.* hîc exoptat novos Prætores in Christiano orbe, qui nâ vos juris civilis emendent & novum jus Prætorium Christianû rectæ rationi & legib. maximè conveniens nobis proponerent: nos videre meliora probareq; deteriora fere

ra ferè semper præferre, quando Doctor Doctorem, veluti grus gruem sequitur. Si quis Comes vel Nobilis habeat jus percipiendi vectigalis in flumine & hoc cursum suum mutet in aliud territorium, non idèd sine nova concessione, novus Dominus habebit jura vectigalium: Si verò mutatio in eodem territorio fiat, vectigalia adhuc debebuntur. *Sigism. Buchner. de jure aquat. lib. 169. Stypman lib. 2. de jur. marit. C. 5. num. 297.* Bartolus se Nursiæ dicit vidisse aliquod flumen, cujus nomen *Turpido*, quod septem annis fuit, septem annis occultatur: hoc tempore, quo occultatur, quæritur *cujus sit alveus derelictus?* R. derelictus alveus dici non potest propter consuetudinem revertendi. *Capoll. lib. 2. c. 34. num. ult.*

Th. XXI.

Insulæ seu loca undique aquâ circumdata sunt variæ: *vel marinae*, quæ in mari nascuntur, *vel fluviatiles*, quæ in flumine: *vel naturales*, quæ semper fuere ut *Gothia, Corsica, Sardinia, Sicilia*, quanquam hanc à continenti abruptam fuisse vult *Virgilius*,

*Hæc loca vi quondam & vasta convulsa ruina
Tantum ævi longinqua valet mutare vetustas
Dissiluisse ferunt.*

Silius Ital. lib. 4. Ovid. lib. 15. metamorph. Claud. de rapt. Proserp. Statius Thebaid. lib. 3. & Mela lib. 2. c. 7. quos refutat *Valguarnea tract. de primis Sicilia incolis.* Savè, ait, ego certè statuo, *Siciliam omni ævo fuisse insulam postquam à Deo condita fuit.* Distinguuntur etiam Insulæ in *immobiles vel mobiles*: Ad has pertinent, quæ virgultis aut alia quadam levi materiâ ita sustentur in flumine, ut solum ejus non tangant aut alveo ejus non cohæreant: item quæ innatant aquis & dicuntur *fluitantes* quorum mentionem facit. *Dion. Halicarnass.*

*carneass. lib. 1. rer. Rom. & Plin. l. 2. c. 97. qualem Martin Zeil-
lerus Epistol. 533. dicit esse in Hassia quoque in Praefecturâ
Frauen = See bey dem Dorff Demßbeck im Wald etc.
& Saur. in sheat. urb. tales esse ostendit prope Audomaropo-
lim in Artesia, ubi est lacus in quo multæ insulæ, quæ etiam
funibus trahi possunt. Hæ insulæ ad quas jure Romano
pertineant docet §. 22. Inst. de R. D. & l. 7. §. 3. ff de A. R. D.
Hodierno jure Naturales sunt in dominio jurisdictionali cu-
juslibet, Magistratus: Casuales ejus sunt cujus est flumē vel
mare & acquiruntur ubiq; Dominis territoriorum. Marine
sunt sub dominio & imperio summæ potestatis, quæ facul-
tatē habet, mare quoad navigationes & alia dirigendi. Flu-
viatiles, natæ in flumine navigabili non fiunt privatorum &
eorum qui fluviis accolunt, sed eorum qui regalia possi-
dent: ita insulæ in Rheno natæ ex consuetudine Palatina-
tus Electoribus Palatinis vindicatæ sunt, & ita in Camera
judicatum refert Sixtinus lib. 2. de regal. cap. 3. num 29. & in
aliis locis pluribus hoc practicum ostendit pluribus Heig.
parte 2. quest. 40. Insulæ verò hodiè & noviter detectæ &
inhabitabiles, fiunt occupantium arg: §. 22. Inst. de R. D.
quod non ita procedere volunt in habitabilibus orbi vete-
ri ostensis ab Americo Vesputio. Hieron: Benzo & Josephus Aco-
sta. Jus civile ex d. §. 22. quoad insularum proprietatem,
æquitatem habere & observari debere, quando insula cùm
notabili detrimento vicinorum nata volunt nonnulli: imò
hîc attendendam locorum consuetudinem volunt Struv:
in Syntagm. jur. feud: c. 6. Buchm. de jur. aquat. sh. 13. Gryph.
de Insul. cap. 11. num: 2.*

Th. XXII.

*Jus alluvionis & avulsionis sequitur, illud est accessio
fluminea quæ definitur, quod sit in crementum latens §. 20.*

D 2

Inst.

Inst. de R. D. l. 7. §. 1. ff. de A. R. d. l. 1. in fin. Cod. de Alluv.
 Idq; effectu inspecto : spatium enim quod flumen sensim,
 pedetentim, minutatim recedendo relinquit post se, ex al-
 luvione oritur, ita ut alluviò sit appulsus materiæ fluminis
 aut in flumine ad ripam quo paulatim fallentibus & furti-
 vis incrementis aliquid alterius fundo accedit. *d. l. 7. §. 1.*
& d. l. 1. appulsus dicitur quia nullius opera vel factum acce-
 dit: alii ita definiunt : *quod sit accessio quando à publico flumine*
vel mari latenter fundo nostro aliquid adjicitur : Forma itaque
 huius est coagulatio aquæ & terræ, quæ sensim & pedetentim
 procedit, ita ut arena arenæ pedetentim se applicet, perin-
 de ut illa quæ cadit de horologio vitreo. Per alluvionē itaq;
 quod flumen agro nostro pedetentim adicit jure gentium
 acquiritur iis quorum est fundus, & quidem si sit fructuarii,
 ratione usufructus ad fructuarium, ratione proprietatis
 ad dominum fundi pertinebit. *l. 9. §. huic vicinus ff. de usufr.*
 Quia quod fundo accedit per alluvionem simile fit ei cui
 accedit. *l. 11. §. quod tamen ff. de publ. act.*, quare si fundo em-
 phiteutico vel feudali accesserit augmentum, ratione do-
 minii directi, domino directo, ratione dominii utilis, domi-
 no utili acquiritur. *§. si quis de mansuet. §. rursus si de in vestis.*
feud. controversia ibiq; *Alvar. Molin. ad decis. tit. 11. §. 1. gloss. 5.*
n. 117. Dei hoc est beneficiū, quo occulta Dei providentia
 uni aliquid aufertur & in aliū trans fertur. Quod jus in stag-
 nis & lacubus locum non habet, nam licet illa nonnun-
 quam crescant & decrescant, suos tamen retinent termi-
 nos *l. 12. ff. de A. R. D.* Nec in flumine privato obtinet, quia
 alveus illius omni ratione & modo est privatorum. In ter-
 ris ad Rhenum sitis & per Belgium alluviones & cætera in-
 crementa in fluminibus ad principem pertinent, aut
 ad eos, qui jure hoc sibi à Principe concessio gaudent. *Gros.*

lib. 2. de l. B. & P. c. 28. *Grænuveg. ad §. 20. inst. de R. D.*
 Per placita Philippi II. Reg. Hispan. teste *Christinao vol. 4.*
dec. 86. num. 7. non unicuiq; licet jus alluvionis exercere,
 antequam in camera rationali justam exhibuerit titulum
 aut aliter de jure suo probaverit aut Principis consensum
 ad hoc impetraverit. In nonnullis locis observatur allu-
 vio quædam artificialis, in Belgio exprimunt per vocem
Einteichen/ quæ non est in crementum latens, sed latissi-
 mæ patens, & ita arte quadam homines dilatant terras suas
 ibi *Hamelman; in Chronico Oldenburgensi de Comite Oldenbur-*
gensi loh: XIV. Er hat an dem Stedinger Lande eckliche
 Dörter wie auch Linien und in neuen Bruch viel einge-
 teichet. Desgleichen das grosse Meer und daselbst viel
 Meyer gesehet/ auch die Leute bey der Jade und umb
 Struckhausen auff dem Mohr vertheilet/ und alles al-
 so angerichtet/ daß daselbst schon Gras und Bau-Land
 in kurzen Jahren geworden/ da zuvor nur allein Wild-
 nuß/ Morast/ und Wasser gewesen.

Th. XXIII.

Aliud est juris in *avulsione*, quando scilicet vis & impetus fluminis de superiori tuo prædio non latenter sed notabiliter & apparenter detrahit partem aliquam vel crustam & vicino prædio adjicit: tunc quicquid est ablatum, abreptum apparet, non possessoris negligentia, verum tempestatis violentia: & hoc manifestò intelligi potest, quantum quoquo temporis momento fuerit adjectum & idè alluvionis nomine venire non potest: §. 21. *Inst. de R. D.* in quo proponitur hîc casus & ita deciditur, si pars violenter detracta fundo cui adjecta est coaluerit vel negligentia Domini vel casu, ex eo tempore ei censetur esse

acquisita. l. 7. §. 2. ff. de acq. rer. dom. l. 9. §. Alphenus ff. de
 damn. infect. : Si non coaluerit crusta avulsa prioris domini
 erit, qui eam vindicare potest, quia unitatem cum fundo
 alterius nondum fecit. *Griphianus: de Insul. c. 18. 27. Loccen:*
de maritim: 1. cap. 6. quod etiam obtinebit in arboribus quas
 secum crusta trahit, quia ratio non permittit, ut arbor esse
 alterius intelligatur, quam cuius in fundum radices egit:
 quod enim radices in solo agit, solo cedit, veluti pars ejus,
 idq; jure accessionis, irradiationis, oder *Einwurzlung*:
 Cum major habeda radice quam stipitis ratio: ex illa enim
 non ex hac arbor alitur & vitam accipit, quare alterius no
 potest esse arbor, quam cuius est radix. Quomodo autem
 cognosci possit, an in fundo alterius arbores radices ege-
 rint, hic volunt DD. standum esse iudicio rusticorum tan-
 quam peritis in arte: arg. l. 20. ff. de statu homi l. 1. §. 1. ff. de
 sum. l. 3. ff. si mens. fals. mod. dix: c. significasti X. de homicidio.

Th. XXIV.

Inundatio agri speciem non mutat §. 24. Inst. de R. D. sed
aqua recedente manet ejus cujus antea fuit l. 7. §. 6. ff. de A.
R. D. alioquin singulis annis agri in Ægypto omnes amit-
terentur, cum sol per Canerum caput vehi & Nilus totam
terram suo incremento operit: & ita se hoc habet in levio-
ribus & particularibus inundationibus, quando exspatiata
ruunt per apertos flumina campos. Uti & noster Lanus reso-
luta hyeme nive atque aquis ex alto decidentibus solet in-
rumescere & sese per hortos & campos non sine accolen-
tium damno diffundere. Aliud est & fuit in diluvio uni-
versali Noachi tempore, quo dominia hominum paucis
exceptis interiere, orbisq; integer occupationi Noachida-
rum aqua rursus recedente fuit expositus. Aliud quoque
 si iun-

si inundatio fuit diuturnior aut perpetua, faciemque primitivam agri mutet : tunc enim proprietas & usus fructus amittitur. *l. 23. ff. quemadmod: ususfr. amittatur.* Hujus exemplum extat in *Dullarto Sinu*, inter Embdā & Groningam, ubi olim steterunt triginta pagi qui eluvione maris Anno 1277. periere: & in aliis multis locis Frisiæ & Hollandiæ, ubi pascuntur vaccæ & oves, olim pisces natârunt & ubi olim pagi & villæ fuêrunt hodiè navibus fit iter. *vid. Vbbon: Emmium in tract. de urbe Gröning.* & de diluvio *Cimbrico* quod ante Christum natum anno 340. contigit in *antiquis. Frisiæ: Piccardum:* temporales inundationes quotidie solent contingere etiam artificiales, quando in obsidionibus civitatum fluvii restagnantur *Cluv: lib: 10. Hist. p. 614.* item *theatrum* hîc consule *Europæum:* possessio in his inundationibus quidem amittitur non dominium: naturaliter enim insistere iis agris non possumus. *arg. l. 1. l. 3. §. 3. ff. de acq. poss.* Moribus *Belgii* dominium etiam censetur amissum si ager per decennium fluctibus fuerit contextus, nisi quis possessionem prædii sui aliquo actu fuerit tutatus v. gr. piscando virgultaq; implantando aut oppositis aggeribus aquam excludendo. *Grot. de l. B. & P. lib. 2. c. 8. n. 10. Vin. ad S. 24. Inst. h. t.*

Th. XXV.

De aggeribus ergo hic etiam aliquid adnectendum.

Q. Si in agro meo inferiori magna aquarum sit abundantia ex agro superiori proveniens, an liceat habere foveas & aggeres, ut ad aliam transeat aqua partem, agerq; meus illa evacuetur? R. quod sic, nisi obstet pactum in contrarium: ast si aggerem vis aquæ dejecit & ita aqua pluvia noceat, si naturalis agger sit, cogere possum vicinum actione aquæ pluriæ arcendæ ut eum reficiat: ast si hoc fiat per flumen publicum damnum,

num, licitum mihi est aggerem vel aliud ad defensionem prædii mei opponere l. 2. §. 5. ff. de ag. pluv. l. 1. §. 7. ff. ne quid in flum. publ. Si agger rumpatur maris vel fluminis ab aliquo, gravissimè hîc punitur: Niloticorum aggerum ruptores & perfossores flammis comburi jubentur. l. un. C. d. Nili agger non rumpend: quæ pœna etiam rectè ad nostra flumina extenditur. Anton. Matth. de Criminibus tit: 5. c. 3. Aliàs extraordinariæ quoq; mentio fit pœnæ in l. 10. ff. de Extraord. cognit. quam cum aliis probè observare debent magistratus maritimi vulgo die *Dickrichter*. Sed annon licitum est aggeres rumpere ut hosti noceamus? Aff. ob necessitatem & utilitatem publicam. Ita in nupero bello Gallo Belgico aggeres in Belgio, Groningæ & in aliis locis rupti sunt & perfossi: die *Dämme seyn durchgestochen / und ist das Land unter Wasser gesetzt* & inde hostis non minimum damnum incurrit.

Th. XXVI.

Pontibus etiam flumina publica solent insterni & horum Jura pertinent ad Rempublicam, quæ eos sternere & reficere tenetur & ideò quoque vectigalia rectè exigere potest, si scilicet magnam Reip. requirant custodiam, quales videmus hodiè in multis Germaniæ locis, ubi non tantum pontes Rheno incubant sed per eum quasi volant, vulgo *fliegende Brücken* / ut *Moguntia, Brisac, Colonia, Bonne, Argentorati*. Via publicæ appellatione veniunt quoque pontes, si per eos vulgò iter fit, quare statuta de Criminibus in via publica commissis intelligenda quoque sunt de ponte publico. Non procul à Pontibus hisce videmus quoque *Gerania* in nonnullis locis unde dicitur *Ius Geranii die Krahn-Gerechtigkeit* / à quo jure differt *Ius Stapula* sive *appub-*

appulsus das recht der Niederlage oder Staffel = Berechtig-
 tigkeit / quod est possessas merces aliunde in vectas ab instituto
 cursu revahendi & in suo foro sistendi singulari beneficio certis in
 locis competens : ad Rhenum, Spira, Moguntia, Colonia, ad
 Danubium Ratisbona, Ingolstadio : ad Albim Magdeburgo &
 Hamburgo: ad Visurgim Brema: ad Mosellam Treviri: quod
 jus juri gentium seu libertati commerciorum profus non
 repugnat, quum rerum communium usum Reges & Prin-
 cipes terrarum ita possint coarctare, ut stationes invehen-
 darum mercium constituent. Zepper. de jure stapula. Ein-
 sid. de flumin. th. 32. Gryph. l. 1. Oecon: leg: c. 24. num: 72. &
 seqq.

Th. XXVII.

Jus aquatici elementi antequam relinquamus non de-
 bemus hic intactum relinquere *jus molendinorum* & illud
 quod vocant *jus braxandi*: *Molendina* quando cœperint ne-
 scimus: credimus ante *Constantinum M.* nullum fuisse eo-
 rum usum apud Romanos, sed in vasis lapideis concavis,
 quæ pilæ vocabantur, frumentum igne prius tostum tere-
 bant: *Virg. lib. 1. Aneid. & torrere parant flammis & frangere*
saxo. Procop. lib. 1. Histor: testatur iis hæc in usu fuisse A. C.
 537. sunt autem hodiè varià eorum genera v. gr. *mole aqua-*
tica, navales, pneumatica Wasser / Schiff- und Wind-
Mühlen/quales cum summa admiratione conspiciuntur
 in Belgio, quibus educuntur aquæ stagnantes & super flux-
 è campis suis & pratis. In molis aquaticis nonnullis fru-
 menta, in nonnullis pulverem tormentarium conficiunt:
 in nonnullis crytallum præparant, cuprum in laminas
 redigunt ut hic *Marpurgi ad Lanum* conspiciamus: In non-
 nullis chartam conficiunt: in aliis asseres, quas vocant

E

Sege-

Sege-Mühlen. In aliis linum tundunt : quarum omnium motrix & operatrix est aqua. Et quia dicimus **das Brod ist die allerbeste Menschen-Speise** / ideo publica utilitas exigit creberrimam molarum inspectionem, ut omnia ibi ritè & rectè peragantur, farinaq; justo modio reddatur. quare antiquitus molendinorum certi extitere curatores, administratores aut procuratores, **Wasser und Mühlen Herz oder Meister.** Vide *Hering de molend: quest. 45. num. 35.* Hæc inspectio an ad altam vel bassam pertineat jurisdictionem Manzius disputat in *decis. palat. quest. 42.* Sed *annon Domini locorum subditos suos possunt cogere ut ad suum tantum veniant molendinum?* Neque quia hi actus sunt voluntarii, ex quibus nec obligatio nec quasi possessio alicui potest acquiri: nisi fortè aliud consuetudine vel privilegio sit introductum. *Carpz. p. 2. Const. 4. de fin. 9.* Si tamen Dominus alibi volentes molere prohibuerit & per legitimum tempus subditi acq̄ieverint, jus utendi certo molendino præscriptione potest acquiri. *Cæpolla de S. V. P. c. 5. n. 2.* Unde molæ dicuntur **bannales Bann oder Zwangmühlen/ darin einem gebotten zumahlen ist.** *vid: Besoldum in Thes: pract: voce Bann. Sed anne licitum est alicui in privato flumine liberè molendinum extruere.* Aff: etsi in vicinia alius vetus molendinum habeat modo ei non auferatur aqua. Ast in publico flumine absque permisso principis id non licet *Clarissim. Struv: in Syntagm. juris feud: c. 6. Min-dan. de interd: tit. 6. Stypman: de jure marit: p. 2. c. 5. n. 125. Hering. de molend: c. 15. num: 23. & seqq.*

XXVIII.

Jus braxandi sequitur dictum à Gallico vocabulo *brasser* quod *brauen* & *siedendenotat*, & definitur quod sit *jus reale*,
le, ip-

le, ipsis scilicet ædibus inharēns, quia sine domo ut sine præ-
 dio servitus consistere non potest : *publicum*, ad exclusio-
 nem privatæ braxationis, *das Haus und Kessel- Brauen*;
*quocivili habenti cerevisiam ex materia apta iusto servato or-
 dine ad suam & suorum utilitatem coquere & vendere licet.*
 Quinam primi omnium Cerevisia usi docet, *Clar: Schockius*
de Cerevisia cap. 2. Præ ceteris Germanorum usibus servit
 teste *Tacito de morib: German:* Imò tota maritima regio Ger-
 manix prorsus vino caret, nisi à mercatoribus, importetur,
 quare in more illis est positum cerevisiam coquere, quâ
 multo etiam pejus inebriantur quàm superiores Germani
 vino: de quibus illud *Plinii* potest dici: *Hei mira vitiorum*
solertia! inventum est, quemadmodum aqua quoque in ebriaret.
 A variis locis varia quoq; sortitur nomina, *Rastrum, Guck-*
Guck/Munne/ Klün/Ruckstein; sic *Hanoveriana*, *Cel-*
lensis dicitur *Broihan* à *Conrado Broihan* primum inventa, de
 quâ *Hanoveræ* leguntur hi versus

Grandia si fierent toto convivio cælo
Broihanam superis Jupiter ipse daret

Ut de *Mindensi* Cerevisia quidam hos me docuit versus
Inter laudatas non est cerevisia laudes
Expers, Mindensis nobilis ille liquor.

Competit hoc jus braxandi ex observantia civibus & civita-
 tis participibus, quam postea Principes in suis constitutio-
 nibus approbarent & civibus suis appropriarunt: hinc in
 multis locis jus *des malzens / brauens / undschencens /*
 nobilibus est interdictum, nisi sustentatione & necessitate
 suæ familiæ, ne scilicet ex venditione cerevisiæ coctæ à no-
 bilibus urbibus inferatur, quædã pernicies & plebejis diffi-
 cilis cõstituatur commercium, *arg. l. Nobiliores C. de commerc.*
& mercat. Hi tamen præscriptione immemorialis temporis

hoc jus sibi acquirere possunt, Rusticis autem hoc jus non competere probat *Carpz. part. 2. const. 6. def. 5.* Uti nec clericis, quum non sint cives nec domos braxatorias habeant, nec mercaturam hanc exercere audeant *c. negotiatorem. c. fornicari. distinct. 88.* Statutum tamen Laicorum, ne quis advehat aliunde cerevisiam vel vinum & in suas introducat ædes, eos non stringit *Speckham: cent: 2. Class. l. q. 2.* Hodie quale singulæ civitates circa hoc jus privilegium habeant non aliunde rectius discitur quàm ex usu & consuetudine: & quia hoc jus certis ædibus in hære solet & possessorem ædium sequi idè separatim ab ædibus vendi non potest & qui per tempus legitimum hic hoc jus exercuit & præstanda præstitit sine dubio pro braxatore & cerevisiario est habendus: hic in hac præscriptione etiam observanda regula illa *Tantum est præscriptum, quantum est possessum?* quare qui præscripsit jus cerevisiæ rubræ, albam non potest coquere. *Q. Si Zytopepta alicui in coquenda Cerevisia damnum dederit, annon hoc refarcire teneatur.* Aff. si culpa sua id dederit *arg. l. 28. C. locat. l. 23. ff. de R. l.* non verò si casu fortuito aut vitium in materia fuerit aut polenta, modò hoc Zytopepta qui se fundat in casu fortuito vel in vitio materiæ probet. Aliud est si in coctura vel venditione cerevisiæ dolus adhibeatur atque ita mixtione aquæ cum cerevisia stellationatus committat crimen: Aquo crimine multi hodie caupones forte etiam Marpurgi non sunt immunes: Illi adulteratores, qui vina optima vulgo venalia, calce, sulphure & aliis nocumentis corrumpunt, ex quibus sæpe arthritici hominibus oriuntur dolores, viscerum corrosiones, renum cruces, abortus & sterilitas, si cum *Cantharo* capite pleterentur, pauci forte caupones hodie super essent, Utinam nebulones hi cogitarent hos rythmos:

Die

Die Weinschencken an Gott nicht denken/
 Fälschen den Wein/thun Einschlag darein
 Schwefel drein hangen / mit Wasser mischen/
 Nicht sparen die Kreiden / zu viel anschreiben/
 Noch muß man solches von ihnen leiden.

Th. XXIX.

Disputationem hanc nostram inauguralem claudat
 quæstio hæc, *an aqua frigida proba qua explorandis veneficiis*
in Westphalia potissimum frequentata, licita sit & legitima? Nos
 negamus hoc cum *Herm. Gæhausen in peric. Academ. contra*
Scribonium & alios hujus sententiæ defensores: firmiterq;
 statuimus hanc probationem nullam esse & Magos indi-
 candi vim & virtutem nullam habere neque ex Dei ordi-
 natione in creatione, neque ex ulla aliqua speciali & recen-
 tiori institutione: non obstante quod pactio cum Dia-
 bolo inita suo baptismo renuntiavit venefica & idè inter
 hanc & aquam antipathiam summam existere. Vide *Rev.*
Perkinsum in βασικανολογία seu tractatione de nefaria arte vene-
fica. Atque hîc disputationem meam finio & gratias, Deo
 quas possum maximas ago quod mihi in studiis meis in
 hanc usque horam benignè adesse voluerit. Tu interim
 L. B. sereno vultu hæc accipe, & quæ fortè per Juventutem
 meam & ob ingenii tenuitatem prætermissa sunt ea pru-
 dentia tua supple & si quid humani congerendis hisce the-
 sibus sum passus, Judicii tui dexteritate tenuitatem meam
 adjuva:

DEO SIT LAUS, HONOR ET
 GLORIA.

COROLLARIA.

I.

Concubina in essentialibus & jure divino naturali est vera uxor.

II.

Factum Juda & verba Gen. 38. v. 23. Juri Civili non Juri naturali conveniunt.

III.

Germanus & non exterus in Regem Rom. vel Imper. est eligendus.

IV.

Scribere ad Jus Publicum est Jcti.

V.

Justinianus non necat infantes incestuosorum.

VI.

Juri Canonico non debet cedere jus civile, nec illud hoc abolere & corrigere debet.

VII.

A sede Papali est maximè attritum Romanum Imperium.

Fæne-

*Fœneratores ad sacram cœnam non sunt ad-
mittendi.*

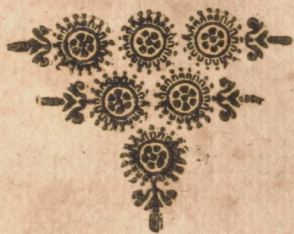
IX.

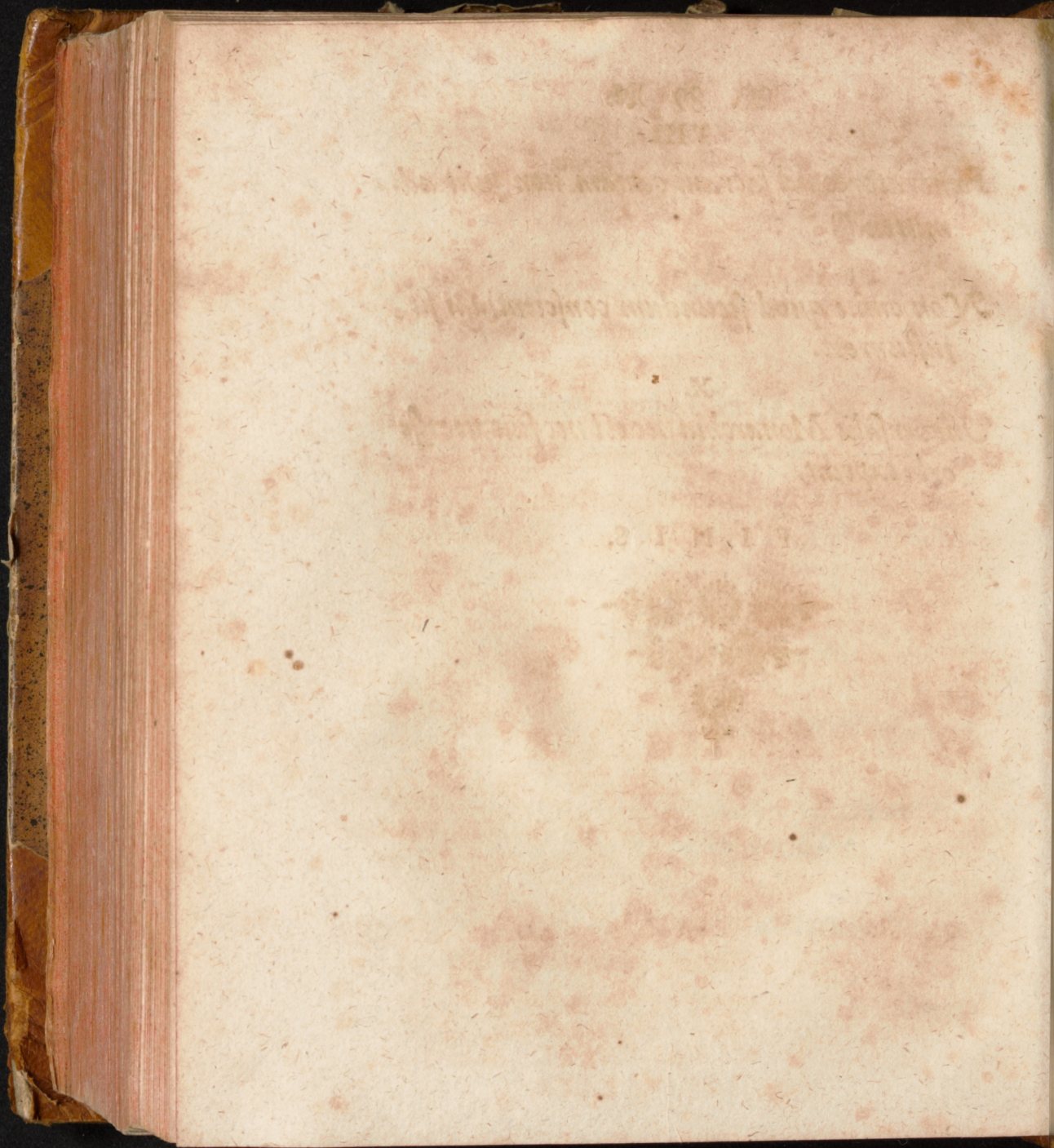
*Non omne quod secundum conscientiam fit,
justum est.*

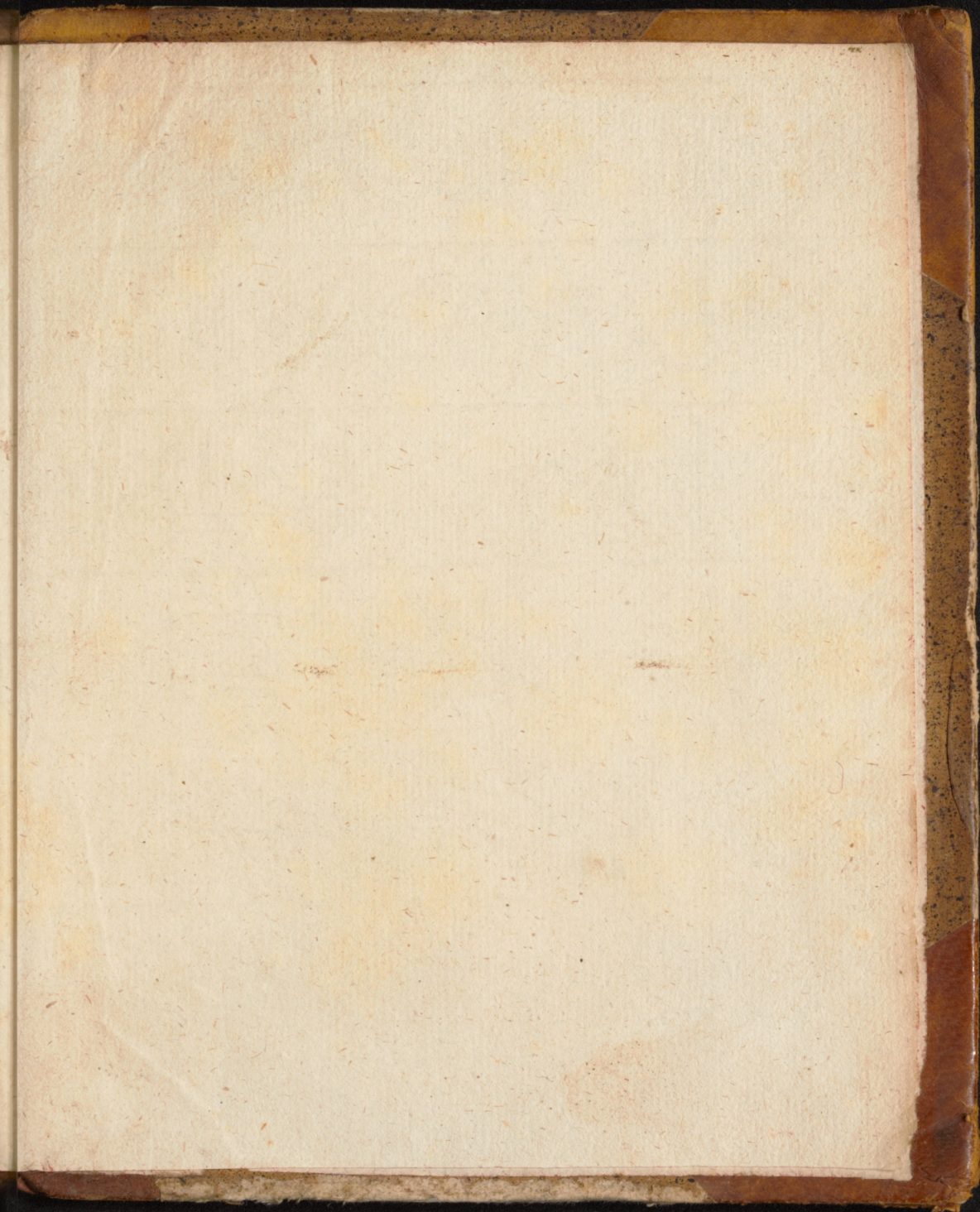
X.

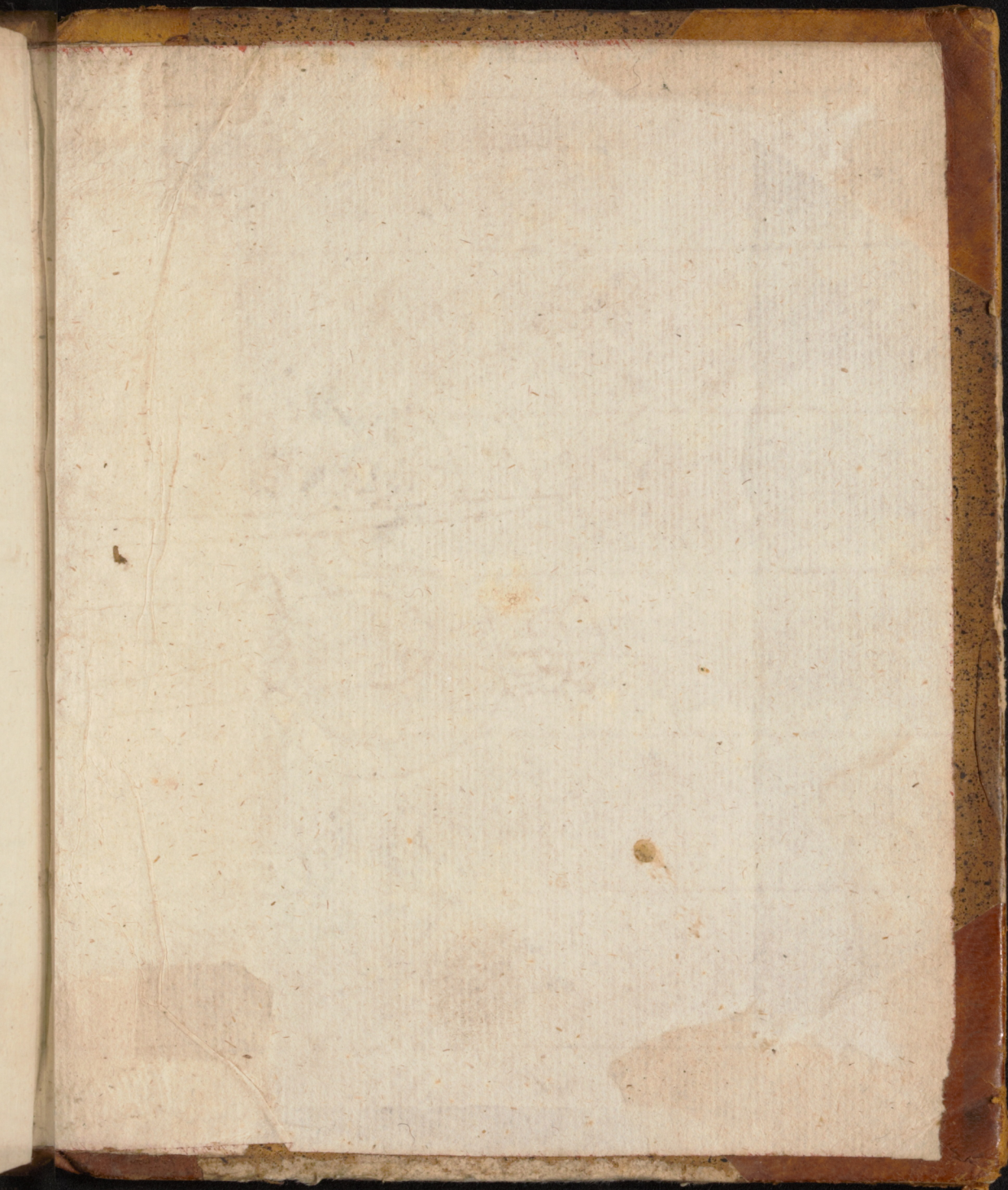
*Universalis Monarchia nec est nec fuit, nec esse
orbi expedit.*

F I N I S.

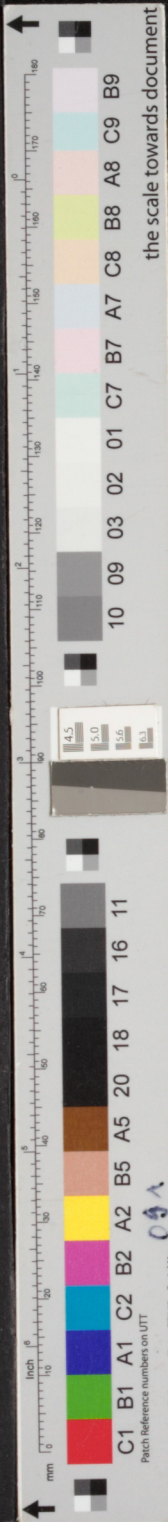

the scale towards document

ere illa noluit, quod alibi significa-
diuinarum antistiti plane hoc dari
d aeternae hominum salutis intentus
romoueret omni studio. Post Gre-
tempora, quando maior pontificum
cepisset in Imperio, alibique passim
dos quoque equestres, ex peculiari
i particulam esse voluerunt, *quasi*
num, & pericula animarum proueni-
nificari haut licet, in torneamen-
am serie abreptos fuisse saepius, qui
non debebant, nec pauca ipsorum,
nti annumerare possemus. Nulla
raua intentio, non cadis, sed virtu-
m iam pridem, ne imparati ad lu-
diligentissime sibi prospicere tene-
stri, de viatico caelesti. Goldastus,
itutionum, ad annum 1000 ccc xxxiix, p. m. 111,
, sub sacramenti violatione, aerea e-
se immittat, qui non prius expiaue-
& DEO se reconciliauerit. Atque
e παρασουνης, velut ex regula, obti-
ennibus, ac necessaria erat, quia e-
erunt antiquius, quam viuere iuxta
& iura consueta. Neque dubitan-
er ita prodierint instructi ad certa-
quod & ante proelia in bellis, pari
sacramenti adhiberent. Sic vero
e, torneamenta publica, & quae au-
m instituebantur, nec pontificum
nia impediri potuisse, quemadmo-
Guelfico, Coloniensi Florentii co-
mitis

c. i. felic.
X de torn.

p. m. 111,

Bb 3